

ANDERS FROSTENSON:

Språkstund i spårvagn.

Jag hade just klivit på femman vid hållplatsen intill Odenplan, då jag inne i vagnen upptäckte min vän bankkamreren. — Så underligt att jag skulle träffa på dig här! Jag hade just tänkt ringa dig. Vi ska samla några kontorister i övermorgon kväll. Och jag ville be dig att tillsammans med ett par andra säga något.

— Ja, det var verkligen ett underligt sammanträffande. Jag fick också just dig i mina tankar under stilla stunden i morse. Så det här är nog ledning. Eller vad det nu kan vara. Tankeöverföring kanske. Men det spelar väl ingen roll vad man kallar det. Huvudsaken är ju att det är något, som fungerar, håller oss samman. Det rycker till i tråden och man vet åt vilket håll man skall.

— Men hur är det egentligen fatt med dig? Jag tycker du verkar lite moloken.

— Jag kommer just från tandläkaren.

— Nå, då förstår jag. Bedövningen har kanske inte släppt ännu.

— Nä, det är inte det. Jag skall berätta för dig. Jag kom att läsa en artikel i en tidskrift, som låg i väntrummet. »Vår Lösen», hette den visst. Du känner säkert till den. Där stod att Guds Ord skall man inte predika på torgen. Det viktigaste är att lära sig lyssna.

— Jag förstår vad du syftar på. Ett stycke som hette »Ett samtal». Jag läste det häromdan. Det var många tänkvärda saker som stod där. Fast allt skulle jag inte vilja skriva under på.

— Nej, faktiskt har det satt en del myror i huvudet på mig också. Du vet, att jag var med på house-partyt i Lund i somras.

Det var där jag för första gången i mitt liv riktigt biktade mig. Det var förresten för en av dina studentkamrater, som är präst därnere. När det var gjort fick jag kraft att helt överlåta mitt liv och min framtid åt Gud. Där nere i Lund fick jag också veta, att vi måste vara villiga att bekänna vår tro, när vi kom hem. Och det gjorde jag också. Jag talade ut både med dem därhemma och med mina arbetskamrater. Det var inte så lätt. Men ändå inte heller så svårt som jag fruktat. Sen dess har jag haft kontakt med mina närmaste på ett helt annat sätt än förut. Sen vet du också att jag vittnat vid rätt många möten och sammankomster. En gång t. o. m. i kyrkan. Jag har ju hjälpt dig några gånger också. Men jag måste erkänna, att jag tyckt att det varit svårt ibland. Jag är ingen talare. Jag har tänkt: kan det verkligen vara riktigt, att vi lekmän skall tala? Ni präster gör det ju mycket bättre. Nä, vi skulle nog nöja oss med att vara era åhörare.

— Förlåt att jag avbryter dig. Du förstår, det är just er starka sida, att ni inte är några talare. När ni blivit det, ha vi präster ingen användning för er. Predikanter har vi nog av. Nästan det värsta man kan få höra är vittnesbörd som urartar till att bli små predikningar. Men vi behöver människor, som kan säga något enkelt och rakt ut ur sin egen erfarenhet av mötet med Kristus.

— När jag satt där i tandläkarstolen fortsatte min tanke bakåt. Jag tänkte på att det är nu ungefär ett år sedan jag för första gången började gå i kyrkan. Jag kände ett behov av något annat. Fast jag visste egentligen inte vad det var jag sökte. Men jag måste säga dig, att jag fick inte mycket ut av predikningarna jag hörde. De var bestämt inte lagda för människor i min situation. Så en lördags-eftermiddag stötte jag plötsligt hop med en gammal skolkamrat. Vi hade inte sett varandra på många år. Det var förresten nere vid Hötorget. Jag märkte ögonblickligen, att det var något som hänt honom. Han bad mig komma hem till sig på kvällen. Det var några, sa han, som skulle berätta om vad kristendomen betytt för dem. Jag måste säga, att det var något inom mig som våldsamt spjärnade emot. Jag lovade honom i alla fall att komma. Den kvällen blev jag för första gången i mitt liv ställd inför kristendomen som ett faktum. Jag kunde inte resonera bort att det var något nytt som kommit in i dessa människors liv. Någon vecka efteråt fick jag inbjudan till Lund. Medan jag satt uppe hos tandläkaren blev det så klart för mig, att det var i alla fall dessa vittnesbörd, som bröt isen i mitt innersta. Och så tänkte jag vidare: Är jag inte skyldig att

ge vidare, det jag själv det betyda lika mycket

— På dig skulle man nelsor. Det var en som

— Torget. Ja, det be samman. Det är väl dit i kyrkan skall väl ta . Det är väl meningen? I direkt kunna bäras ut . annan anledning inte s;

— Jo, vi har nog fö »Guds Ord bär icke bo jul. Men frågan är om en för liten ram och i det vid vissa tider och dela Guds Ord, att låta alltsammans; och inte l

— Jag minns från de delningskontor i Lunde religiösa intressen då. medvetande. Det var e på eftermiddagarna br gator mynnade ut i vara predikstol han rest upp sens tillstånd. Det var fullt ansikte. Man tyck sitta i sin studerkamma gatan. Jag såg aldrig nå var det förresten inte flock som lyssnade. Er framme och ryckte hon som möss. Jag måste er honom. Det ångrar jag medvetande många gån; står, som du vet, talarst litet minne upp i mitt r en präst in och började Men underligt nog kan ögon. Något sådant har borde nog gå ut och vi

riktigt biktade mig. Mater, som är präst helt överlåta mitt liv jag också veta, att vi kom hem. Och dem därhemma och itt. Men ändå inte haft kontakt med en vet du också att komster. En gång gånger också. Men svårt ibland. Jag är vara riktigt, att vi scket bättre. Nä, vi

et är just er starka ha vi präster ingen Nästan det värsta att bli små predikågot enkelt och rakt e min tanke bakåt. Jag för första gången något annat. Fast te. Men jag måste ningarna jag hörde. tion. Så en lördagsmal skolkamrat. Vi förresten nere vid ar något som hänt å kvällen. Det var endomen betytt för mig som våldsamt komma. Den kvällen kristendomen som det var något nytt cka efteråt fick jag lläkaren blev det så börd, som bröt isen jag inte skyldig att

ge vidare, det jag själv fått. Har det betytt något i mitt liv, så kan det betyda lika mycket för andra.

— På dig skulle man bokstavligen kunna tillämpa en av Jesu liknelser. Det var en som kom ut på torget och bjöd dig in i vingården.

— Torget. Ja, det betyder väl alla platser, där vi arbetar och är samman. Det är väl dit Guds Ord skulle komma! Vi som börjat gå i kyrkan skall väl ta det med oss därifrån till våra arbetsplatser. Det är väl meningen? Men räcker det? Skulle inte Guds Ord också direkt kunna bäras ut till dem som på grund av någon fördom eller annan anledning inte själva kommer för att höra det?

— Jo, vi har nog för mycket stängt in Guds Ord i Guds hus. »Guds Ord bär icke bojor», stod det i en av texterna på Annandag jul. Men frågan är om vi inte försökt lägga det i bojor, gett det en för liten ram och räckvidd genom att begränsa det och binda det vid vissa tider och lokaler. Det kan väl knappast vara att rätt dela Guds Ord, att låta de 3 procent som kommer till kyrkorna få alltsammans; och inte låta de andra 97 procenten få någonting alls.

— Jag minns från den tiden jag praktiserade vid vår banks avdelningskontor i London. Det var 1938. Jag hade inga som helst religiösa intressen då. Men det är en bild som etsat sig in i mitt medvetande. Det var en — jag förmodar anglikansk — präst, som på eftermiddagarna brukade tala vid en »square», där två breda gator mynnade ut i varandra. Det var en hopfällbar, ganska skranglig predikstol han rest upp åt sig där. Jag förmodar att han fått polisens tillstånd. Det var en gammal man. Han hade ett fint och själfullt ansikte. Man tyckte nästan att han bättre skulle passat att sitta i sin studerkammare eller på ett bibliotek än att stå därute på gatan. Jag såg aldrig några stora åhörarskaror omkring honom. Det var det förresten inte plats för. Men där var vanligen en liten flock som lyssnade. En gång minns jag hur några gatpojkar var framme och ryckte honom i rockskörtet och sedan kilade iväg kvickt som möss. Jag måste erkänna att jag aldrig stannade för att höra på honom. Det ångrar jag nu. Men utan ord har han predikat i mitt medvetande många gånger under åren sedan dess. Och i Hyde Park står, som du vet, talarstolarna i långa rader. Just nu dyker ett annat litet minne upp i mitt medvetande. Vi satt på ett kafé. Så kom där en präst in och började dela ut små traktater. Jag betackade mig. Men underligt nog kan jag ännu se det vädjande uttrycket i hans ögon. Något sådant har jag aldrig upplevt här i Sverige. Ni präster borde nog gå ut och visa er lite mer på gator och torg. I England

är de ju mer högkyrkliga än ni här hemma. Inte sant? Men de är inte rädda för att få litet dammkorn på kaftanen. Ni har nog en hel del att lära av dem. Om inte annat kunde ni kanske lära er att tala gatans språk. Som säkert också på predikstolen är bättre än Kanaans. Förresten tycker jag, att ni gott kunde ha något prästerligt igenkänningstecken. Varför inte en collar som de engelska prästerna?

— Kanske det. Men huvudsaken är väl i alla fall att vi når ut med Guds Ord till de platser, där människorna finns. Till arbetsplatserna, föreningslokalerna, de stora företagen, Folkets hus o. s. v. Och att det är Guds Ord vi kommer med — rent och oförfalskat. Utan några lockmedel eller tricks eller något effektsökeri. Och vidare: att människorna vi kommer till förstår, att vi inte är ute för att värva proselyter. Utan att vi är där för deras egen skull. Därför att vi har något som vi måste ge dem. Till det behöver vi er hjälp. I kyrkans predikstol klarar vi oss bäst själva. Men därute »på torget», som vi kallade det, duger det inte bara med predikningar. Vi måste ha män och kvinnor ur alla åldrar och yrken som kan berätta om vad Kristus betytt i deras liv. Det finns ingenting som skapar en sådan lystring. Och ännu mer behöver vi er sedan för att kunna ta hand om dem som vi får kontakt med.

— Jag håller just på med att läsa Apostlagärningarna. Det är verkligen en spännande lektyr. Vet du, häromdan läste jag om den macedoniske mannen som visade sig i en syn för Paulus och bad honom: »Far över och hjälp oss.» Jag tänkte genast på min egen bank. Vi är nära 300 anställda där. Jag vet åtminstone om några av dem, som har religiösa intressen och som kanske rentav är sökta av Gud, fast de inte själva förstår det. Tänk, om du och några stycken till skulle komma över till oss. Vi bjuder in personalen till lunchrummet en kväll och berättar för dem något av vad vi själva upplevt.

— Jag skall gärna komma. Och sen kan vi kanske fortsätta till andra ställen. Det finns ju företag, som är mycket större ändå. Om vi tänker efter har vi alltid några anknytningar och försänkningar, som skall göra det möjligt för oss att få komma. Gud kan säkert nu som förr öppna »trons dörrar till hedningarna». När allt kommer omkring är det kanske lika viktigt att vi finner dessa dörrar, som möjligen redan står lite på glänt, som att vi öppnar kyrkportarna. Hittar vi bara tag på människorna därute så skall de kanske sedan hitta vägen till oss och våra gudstjänster. De är ju döpta. De är våra församlingsbor. De hör oss till. Vi måste komma till dem.

— Jag tror att behövdes det kan Det var någon i Och på det sättet de flesta borta fr

— Ja, förr var förhören också, tänka på vad jag fromhetsliv. Han måste ta sig opp Så trängsel var en gång i världer på taken.

— Står det int jag har något m:

— Jo då, det för att den väge: också sagt: Vad

— Ja och sen gränder...» Och

— »Till alla fo

— Nä, hör du Jag måste hoppa Och inte bara sa mig kan du räkr

— Det vet jag

NILS BOLAND

Från

SVENSKA K

te sant? Men de är
 en. Ni har nog en
 i kanske lära er att
 stolen är bättre än
 ha något prästerligt
 engelska prästerna?
 a fall att vi når ut
 finns. Till arbets-
 Folkets hus o. s. v.
 ent och oförfalskat.
 etsökeri. Och vidare:
 är ute för att värva
 skull. Därför att vi
 r vi er hjälp. I kyr-
 därute »på torget»,
 dikningar. Vi måste
 som kan berätta om
 ting som skapar en
 edan för att kunna

gärningarna. Det är
 an läste jag om den
 för Paulus och bad
 genast på min egen
 tminstone om några
 iske rentav är sökta
 om du och några
 er in personalen till
 got av vad vi själva

kanske fortsätta till
 ket större ändå. Om
 och försänkningar,
 na. Gud kan säkert
 a». När allt kommer
 r dessa dörrar, som
 ppar kyrkportarna.
 all de kanske sedan
 är ju döpta. De är
 omma till dem.

— Jag tror att det är något sådant som just nu behövs. Förr behövdes det kanske inte. Då var ju kyrkan den stora samlingsplatsen. Det var någon från var gård i alla fall som kom dit var söndag. Och på det sättet kunde Guds Ord nå ut till alla. Men nu är ju de flesta borta från staden på söndagarna, när gudstjänsterna hålls.

— Ja, förr var det trängsel i kyrkorna. Det var trångt på husförhören också, när prästerna var ute i byarna. Jag kommer att tänka på vad jag läste i en av Gösta Nelsons böcker om västkustens fromhetsliv. Han berättar om hur Wickelgren, tror jag det var, måste ta sig opp på taket för att kunna predika vid ett husförhör. Så trängsel var det på stugbacken. Också schartauanerna har alltså en gång i världen inte bara gått ut på torgen. Utan till och med upp på taken.

— Står det inte något i Nya Testamentet just om det? Jag tycker jag har något minne av det.

— Jo då, det står att man fick gå opp på taket med den lame för att den vägen kunna fira honom ner till Jesus. Och Jesus har också sagt: Vad jag viskar i ert öra, det skall ni predika på taken.

— Ja och sen har han ju också sagt: »Gån ut på gator och gränder...» Och »Gån ut i hela världen...»

— »Till alla folk», har Han sagt, och »till det enda förlorade fåret».

— Nä, hör du, vi är ju redan framme vid Gustaf Adolfs torg. Jag måste hoppa av här. Vi får väl fortsätta samtalet en annan gång. Och inte bara samtalet. Utan också samarbetet. So long! Du vet att mig kan du räkna med, när det gäller.

— Det vet jag.

NILS BOLANDER - ANDERS FROSTENSON - JOHAN HOFF

Från Gennesaret till Stureplan

Anföranden i Ostermans Bilhallar

Kr. 1: 50

SVENSKA KYRKANS DIAKONISTYRELSES BOKFÖRLAG